

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ В МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ

Курепін В.М.,

старший викладач кафедри

методики професійного навчання

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Іваненко В.С.,

студентка інженерно-енергетичного факультету

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Думка про активізацію навчання та креативного мислення за допомогою гри не нова. Є багато досліджень, в яких вказується на позитивну роль гри в формуванні креативного мислення в майбутніх інженерів-педагогів. Аналіз наукової літератури дозволяє констатувати необхідність оптимізації професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів шляхом пошуку нових підходів до її організації. Підготовка майбутніх фахівців зумовлює оптимізацію освітнього процесу, потребу використання підходів, що зумовлює стратегію формування компетентної, креативної, здатної до творчого вирішення професійних проблем особистості [1].

Видатні педагоги звертали увагу на проблему взаємозв'язку навчання молоді та їхнього розумового розвитку. У вітчизняній і зарубіжній педагогіці розроблені різні теорії навчання, що порушують проблему креативного мислення здобувачів вищої освіти. Так, Я.Л. Пономарьов і А.З. Рахімов є авторами теорії творчого розвитку; В.В. Давидов, Д.Б. Ельконін зробили великий внесок у теорію активізації навчальної діяльності; М.І. Махмутов і Л. М. Матюшкін розробили теорію проблемного навчання, де креативності відводиться значне місце в загальній системі навчання. Значний внесок у

педагогіці належить Л.В. Занкову, який розробив теорію розвивального навчання; для нас стали важливими педагогічні праці Л.С. Виготського, С.Л. Рубінштейна, А.Н. Леонтьєва про значення діяльнісного підходу; Я.А. Коменський розробляв основні питання гри та вперше обґрунтував застосування ігрової діяльності в навчанні; А.Г. Гулига вказує на існування двох типів ігрової поведінки - змагання і наслідування. Незважаючи на те що у вітчизняній і зарубіжній науці є цілий комплекс значущих теорій навчання, залишається багато невирішених проблем в обраній нами галузі дослідження.

Під елементами гри розуміють наявність ігрового мотиву діяльності різні імітації та інсценування, виконання ролей та інші. Не менш важливим є положення про те, що змагання між учасниками гри спонукають їх без тиску ззовні мобілізувати свої сили для досягнення запланованих результатів.

Різновидом навчальних ігор є інтелектуальні ігри. Вони розв'язують проблему розвитку, корекції і удосконалення мислення здобувачів вищої освіти як однієї із складових всього освітнього процесу.

Існує значна кореляція між застосуванням інтелектуальних ігор та формування у здобувачів вищої освіти мотивів-інтересів до навчання. Реалізація активності через мотив-інтерес може носити як репродуктивний, так і продуктивний характер: все залежить від того як, в якій мірі педагогічне стимулювання здобувача вищої освіти перетворюється у продуктивну пізнавальну проблему. Важливою умовою ефективності інтелектуальної гри є оновлення та поглиблення знань, якими уже оволоділи студенти. Ґрунтується ця важлива умова на недовомках, недостачі інформації [1].

Не менш важливою умовою є закладання у грі діалектичної суперечності між евристичною силою теорії та межами її застосування. Позитивним тут є те, що здобувач вищої освіти, стверджуючись в абсолютній істинності своїх знань, під дією аргументованих дослідів додає психологічні бар'єри, консерватизм мислення і переходить до нової системи знань, поглиблюючи інтерес до предмета.

Орієнтація на майбутню професійну діяльність дуже тісно пов'язана з використанням у грі досягнень науки, техніки і виробництва. Викладачу, який розробляє інтелектуальну гру, дуже важливо максимально пов'язати свій предмет з майбутньою професією здобувача вищої освіти. Існує безліч інтелектуальних ігор для формування креативного мислення в майбутніх інженерів-педагогів, але ми розглянемо тільки найбільш застосованні і найбільш відомі. Ігровий тренінг мислення корисний для розуміння і осмислення нового матеріалу, його запам'ятовування та закріплення, встановлення зв'язків між різними явищами, набуття умінь правильно висловлювати думки. Його різновиди є складання речень, перелік можливих причин, формулювання визначень та інші.

Ігрові тренінги ґрунтуються на розв'язанні проблемних виробничих ситуацій; розвивають здібність швидко встановлювати різноманітні, іноді зовсім несподівані зв'язки між значними предметами, творчо створювати нові цілісні образи з окремих розрізнених елементів; чіткість і стрункість мислення, умінням фіксувати суттєві ознаки, здатності охоплювати однією думкою різновиди проявів одного і того ж предмета, явища.

В нестандартному вирішенні пізнавальних завдань проявляється компетентність особистості, виробляються необхідні майбутньому фахівцю компетенції. У ході виконання різних видів навчальної роботи активізується розумова та пізнавальна діяльність, підвищується якість майбутніх інженерів-педагогів готовності до професійної діяльності [2].

Література:

1. Літвінчук С.Б. Формування професійних компетенцій майбутніх фахівців. (Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (Професійна педагогічна освіта: теорія, досвід, перспективи), (м. Рівне, 26-27 жовтня 2017р.) / Рівненський гуманітарний університет, 2017 – С. 59 – 65).
2. Яблуновська К. О. Педагогічна підготовка інженерів-педагогів в аграрній галузі / К. О. Яблуновська // Актуальні проблеми технологічної і

професійної освіти : матеріали міжнар. наук.-практ. конфер., м. Глухів, 22-23 травня 2018р. – Глухів : Глухівський НППУ ім. О. Довженка, 2018. – С. 152-154.